

З великим болем переживаємо смерть нашого старшого колеги, колишнього завідувача відділу літературознавства **Анатолія Яковича ШЕВЧЕНКА**. Широ поділяємо горе родини, співчуваємо друзям, близьким покійного.

У нашій пам'яті Анатолій Якович залишиться взірцем високого професіоналізму і відданості Україні.

Дивослівці

ВІН УТВЕРДЖУВАВ УКРАЇНСЬКУ УКРАЇНУ

У вересні ц. р. не стало багатолітнього завідувача відділу літературознавства нашого журналу Анатолія Яковича Шевченка. Його постать складно означити лаконічно, бо, як обдарована особистість, мав здатність оприявнювати свій внутрішній потенціал у широких засягах. Тож є всі підстави говорити про багатогранність як визначальну категорію життєвого чину: письменник, літературний критик, публіцист, редактор, видавець. Із його відходом на ниві української культури стало менше на одного трударя, який служив їй вірою й правдою.

рознавчими статтями та знаковими художніми творами. З його подачі на сторінках журналу друкувалися матеріали про творчість письменників, які стали жертвами тоталітарного режиму, а також про літераторів, що змушені були емігрувати і творити на чужині. Йому вдалося головне: дати вчителів матеріал, якого бракувало, аби заповнити прогалини в історії нашої літератури і мати правдиве уявлення про українське письменство в контексті світового.

Роботу в «Дивослові» останні 20 років А.Шевченко поєднував зі ще однією дуже відповідальною справою свого життя – був головним редактором першого а Україні незалежного демократичного видання – «Народної газети». У цій галузі діяльності він особливо виразно виявив і реалізував свої національно-патріотичні переконання. Як очільник був послідовно несхитним у визначенні концептуальної спрямованості видання. Сповідуючи демократичні, державницькі, націєтворчі принципи, він ці принципи достосовував до кожного числа тижневика, відтак газета порушувала найгостріші теми громадського і політичного життя в Україні, проголошувала ідею єдності патріотично-демократичних сил, обстоювала політику державо- і націєтворення. Цим справді народним виданням, якому щедро віддавав свій сильний інтелект, громадянську і творчу потугу, рвйінність палкої душі, А.Шевченко гідно прислужився справі побудови української України.

Власне, самою своєю сутністю налаштований був на збагачення українського світу. Тож цілком закономірним видається його вагомий внесок у літературу: це книжки нарисів і оповідань «Червоні коні», «День сонячного затемнення», книжка гумору і сатири «У пошуках братів по розуму», книжка літературних оглядів «Українська література сьогодні» (співавтор), збірка художніх, літературно-критичних, мемуарних творів «Треба Вкраїни», вибране «Українцям потрібні перемоги», понад 200 статей, літературних портретів, рецензій, фейлетонів.

Він жив і творив Словом. Любив і плекав його, уболівав за його долю, прагнув, «щоб утвердилася раз і навіки наша мова, наша література й культура». Цьому й було підпорядковане все його життя.

Україна втратила сина, який мав у своїм серці велику любов до неї – не ту, що голосна, не ту, що напоказ, не ту, що б'є себе у груди, а ту, що стишена, трепетна, упереміш зі сльозою, незрадлива і – довічна.

Катерина РИБАЛКО

Анатолій Якович народився 19 серпня 1932 р. у Кривому Розі. Навчався на філологічному факультеті Київського державного університету ім. Тараса Шевченка, після закінчення якого працював репортером на Українському радіо, потім завідувачем відділу журналу «Зміна» (згодом «Ранок»), редактором щорічника «Україна. Наука і культура», на студії хронікально-документальних фільмів (де за його сценаріями знято дві кінострічки), у видавництві «Радянський письменник» (тепер «Український письменник»).

Важлива сторінка в біографії А.Шевченка – його робота в журналі «Українська мова і література в школі» (нині «Дивослово»), куди він прийшов у 1977 р. і якому на посаді завідувача відділу літературознавства віддав понад 30 років свого життя. Працюючи в науково-методичному виданні для вчителів, Анатолій Якович своє завдання вбачав у тому, щоб допомогти вчителів зорієнтуватися в історичних і сучасних процесах української літератури, висвітлити тенденції, напрями, новітні течії різних літературознавчих шкіл. Доклав чимало зусиль до того, аби до вчителя дійшли імена та твори шістдесятників, багато з-поміж яких були його друзями, однодумцями.

Суспільно-політичні зміни в житті країни зумовили потребу нового осмислення і прочитання класики. А.Шевченко дієво реагував на виклики часу, залучав до авторського кола першорядних літературознавців, які пропонували відмінний від традиційного, оснований на сучасних методах дослідження погляд на програмові твори. Такі публікації мали велику популярність у словесників.

Будучи великим книголюбом і доскіпливим читачем, Анатолій Якович розумів велику вагу читання для людини, особливо молоді, і знав, яка важлива роль у прилученні до читання дітей належить учителям. Тому намагався якнайширше ознайомлювати педагогів, а через них – учнів із найцікавішими літерату-